

PEDAGÓGIAI, PSZICHOLÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ÉS KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

Helyszín: Eger
Időpont: 2013. április 4-6.
Rendező intézmény: Eszterházy Károly Főiskola
Tanárképzési és Tudástechnológiai Kar

A Szakmai Bizottság elnöke: **Dr. Gáspár Mihály** főiskolai tanár
A Szekció ügyvezető elnöke: **Dr. Falus Iván** egyetemi tanár
A Szekció ügyvezető titkára: **Dr. Simándi Szilvia** főiskolai adjunktus
Hallgatói képviselő: **Tűzkő Lili** főiskolai hallgató
A hallgatói képviselő helyettese: **Fülep Ádám** főiskolai hallgató

A XXXI. OTDK Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtártudományi Szekció szakmai beszámolója:

Fontosabb adatok a konferenciáról:

Nevezett dolgozatok száma (alszekciónként és összesen):

Összesen	287 dolgozat
Pedagógia	58
Pszichológia	110
Andragógia	82
Könyvtártudomány	37

Bemutatott dolgozatok száma (alszekciónként és összesen):

Összesen	264 dolgozat
Pedagógia	54
Pszichológia	107
Andragógia	69
Könyvtártudomány	34

Első, második, harmadik helyezések és a különdíjak száma összesen:

Pedagógia:

I.	6
II.	5
III.	7
Küöldíj	9

Pszichológia:

I.	11
II.	14
III.	11
Küöldíj	19

Andragógia:

I.	7
II.	9
III.	6
Küöldíj	7

Könyvtártudomány:

I.	4
II.	4
III.	4
Különdíj	7

Helyezés összesen: 88

Különdíj összesen: 42

Tagozatok száma:

Pedagógia (6)

Fejlesztés – oktatás – nevelés I. II. III.
Hátrányos helyzet, gyermekvédelem
Neveléstörténet
Pedagóguskutatás, óvó-tanítóképzés

Pszichológia (11)

Alkalmazott pszichológia I. II.
Általános lélektan I. II III.
Fejlődéslélektan
Pedagógiai pszichológia
Személyiségpszichológia I. II III.
Szociálpszichológia

Andragógia (7)

Az andragógia pedagógiai, pszichológiai kérdései
Élethosszig tartó tanulás
Felnőttképzés
Felnőttnevelés – felnőttoktatás
Kulturális mediáció - művelődés - kultúraközvetítés
Művelődéstörténet-művelődéstudomány
Vezetéstudomány - emberi erőforrás

Könyvtártudomány (4)

A könyvtárügy aktuális kérdései
Formai és tartalmi feltárás
A könyvtári munka pszichológiai, pedagógiai és szociológiai vetületei
A művelődéstörténet könyvtári vonatkozásai

A legtöbb helyezést és különdíjat az Eötvös Loránd Tudományegyetem (9 db 1., 6 db 2., 6 db 3. helyezés és 9 db különdíj), a Szegedi Tudományegyetem (5 db 1., 4 db 2., 3 db 3. helyezés és 8 db különdíj), valamint a Pécsi Tudományegyetem hallgatói (3 db 1., 5 db 2., 5 db 3. helyezés és 11 db különdíj) szerezték meg. Őket követték – megelőzve a Debreceni Egyetemet (2 db 1., 1 db 2., 2 db 3. helyezés és 2 db különdíj) – az Eszterházy Károly Főiskola hallgatói, akik 12 helyezést szereztek meg (3 db 1., 4 db 2. és 5 db 3. helyezés).

Helyezések, eredmények tagozatonként: <http://otdk2013.ektf.hu/eredmenyek>

A konferencia rövid szakmai értékelése

Résztevőként és az alszekciók elnökeinek beszámolója alapján egyértelműen kijelenthető, hogy az egri Eszterházy Károly Főiskola kiváló szervezéssel és nagy szakértelemmel készítette elő és bonyolította le a rendezvényt. Külön köszönet illeti a két fő szervezőt, Dr. Verók Attilát és Dr. Simándi Szilviát, továbbá Dr. Hauser Zoltán rektor urat.

A tagozatok helyszínei ideális teret biztosítottak a tudományos munkák bemutatására, a megfelelő infrastrukturális eszközök mindenhol biztosítva voltak. Az alszekciók elnökeinek beszámolója alapján egyértelműen elmondható, hogy a hallgatók tudományos munkái megfeleltek az OTDK hagyományainak. Továbbá mind az előadók felkészültsége, mind az előadások színvonala nagyfokú elhivatottságról adott tanúbizonyságot. A hallgatók többsége megfelelően gazdálkodott a megadott időkerettel, és a prezentációt követő szakmai beszélgetések esetében is helyt álltak az érvelés, a vita területén. A szervezők a tagozatok zsűritagjainak összeállításánál igyekeztek figyelembe venni, hogy a tudományos munkát bemutató hallgató és konzulense ne szerepeljenek egyazon tagozatban. A zsűri összetételével kapcsolatban csak egyetlen egy probléma merült fel az Andragógia Alszekcióban. Emellett elmondható azonban, hogy a zsűritagok törekedtek a megfelelő légkör megteremtésére, megkönnyítve ezzel a hallgatók munkáját. Bár tapasztalható volt, hogy az előadások utáni szakmai beszélgetések olykor nehezen indultak, de a tagozatok többségében jó hangulatú, konstruktív diskurzus folyt. Az értékelés területén néhol komoly nehézséget okozott az írásbeli véleményekben fellelhető dilemma, a bírálatok közötti olykor számszakilag nagy pontozásbeli különbségek. Az utóbbi esetekben a pontok kialakításánál harmadik bírálat is készült. Az alszekciók elnökeinek javaslatára megfontolásra terjesztem elő, hogy a szóbeli teljesítmények értékelése is nyilvánosságra kerüljön.

Összefoglalásképpen elmondható, hogy a XXXI. OTDK Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtártudományi Szekcióiban mind a rendezvényt lebonyolító intézmény, mind a színvonalas tudományos dolgozatok, és a dolgozatokat bemutató hallgatók megfeleltek az OTDK eszméjének és tradícióinak. A konferencia a minőség és a tudomány konferenciája volt.

Dr. Gáspár Mihály
elnök

PEDAGÓGIAI ALSZEKCIÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓJA¹

A Pedagógiai alszekció a korábbi országos tudományos diákköri konferenciákhoz képest szakított a neveléstudomány hagyományos tagozódásával – kivéve a neveléstörténetet – és a dolgozatok témáihoz igazodva a következő tagozatokban folyt a munka: *Fejlesztés, oktatás, nevelés; Hátrányos helyzet, gyermekvédelem; pedagóguskutatás, óvó- és tanítóképzés*².

A konferencián hat tagozatban 54 kutatást mutatott be közel hatvan hallgató 15 felsőoktatási intézményből. A prezentációk felét négy intézmény, a Szegedi Tudományegyetem, a Debreceni Tudományegyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és az Eszterházy Károly Főiskola hallgatói tartották.

Áttekintve a dolgozatok témáit tartalmi szempontból szembeötlő a színes, változatos témaválasztás. Közös pontokat keresve, látható, hogy a *Neveléstörténeti tagozaton* a pályamunkák többsége a 19-20. századi nevelés- és iskolatörténet tárgyában íródott. A többi tagozatban az a törekvés érvényesült, hogy a mindennapok aktuális, lényeges pedagógiai jelenségeire reagáljanak a kutatók, megszólaltatva az érdekelteket, a gyerekeket, a szülőket és a pedagógusokat.

A bemutatott empirikus kutatásokban hangsúlyosak voltak a leíró jellegű stratégiák, de megjelent néhány pedagógiai kísérlet és fejlesztő jellegű munka is. A bemutatókon érzékelhető volt, hogy a szakszerűséget – a problémák meghatározásától a kutatási eredmények megfogalmazásáig – koncepcionálisan és módszertani szempontból is erősen befolyásolta a konzulens támogatásának minősége. Kiemelkedő, jó munkák leginkább azok voltak, amelyekben a kutató diákok kapcsolódtak egy-egy kutató, vagy kutatócsoport munkájához.

A dolgozatok, *a bemutatók* többségének a felépítése logikus, világos volt, megfelelt az alapvető kutatás-módszertani követelményeknek. Az előadásokon az előadók bizonyították, hogy járatosak a ppt-k, a prezik készítésében, többségük biztonsággal alkalmazta a projektort. A szemléltetésekben ötletes megoldásokkal is találkozhattunk, ugyanakkor a technikai lehetőségek kihasználása csak néhány előadásra volt jellemző.

A prezentációkat követő *szakmai beszélgetések* esetenként nehezen indultak, a hallgatóság részéről kevés kérdés, észrevétel fogalmazódott meg, de végül a tagozatok többségében jó hangulatú, valódi párbeszéd alakult ki. A megbeszéléseken a felmerülő kérdésekre, észrevételekre szakmailag korrekt válaszok születtek, illetve izgalmas, továbbgondolásra, további kutatásokra ösztönző kérdések fogalmazódtak meg.

Az értékelések során komoly nehézségeket okozott az írásbeli véleményezések egy részében tapasztalható bizonytalanság, a bírálatok közötti eltérések. Megfontolást érdemel, hogy miképpen lehetne nyilvánossá tenni a szóbeli teljesítmények értékelését is.

Mindegyik tagozatban érzékelhető volt, hogy bár versengésről van szó a konferencián, de nem sikkad el a lényeg, *az egymástól való tanulás fontossága, az egymásra figyelés, a tudományos*

¹ Az összegzés az egyes tagozatok elnökeinek, Kotschy Beátának, Kéri Katalinnak, Golnhofer Erzsébetnek beszámolója alapján készült.

² Célszerű lenne megfontolni, hogy a következő OTDK-án milyen tagozatok jelenjenek meg a kiírásban.

érdeklődés és a kutatás melletti elkötelezettség. Informális beszélgetéseken felvetődött, hogy erősíteni kellene a konferenciának azt a sajátosságát, amely a tudományos kommunikáció cseréjére, a tudományos párbeszédre helyezi a hangsúlyt. *Javaslatként* elhangzott az is, hogy a nyitó- és záró ünnepségen, összejöveten az oktatók mellett a hallgatók egy-egy képviselője is szólaljon fel, kapjon szerepet.

dr Golnhofer Erzsébet
a Pedagógiai Alszekció elnöke

PSZICHOLÓGIAI ALSZEKCIÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

A hazai pszichológia tudománynak nem kell aggódnia a jövőjét illetően a tehetségek utánpótlása az idej seregszemle tapasztalatai alapján nem fog gondot okozni. Az utóbbi öt OTDK-ra visszatekintve töretlen a fejlődés a nívóemelkedés. Pléh Csaba akadémikus a minőségre, mint centrális értékre hívta fel a figyelmet a megnyitón tartott előadásában, a tagozat zsűri elnökei egyértelműen egymástól függetlenül a magas színvonalat a szakmai és tudományos igényességet emelték ki az egyébként a korábbiakhoz képest jóval kiegyenlítettebb és rendkívüli tartalmi gazdagságot mutató verseny jellemzőiként. Egy szóba sűrítve az egri konferencia a minőség konferenciája volt.

Nemzetközi szintű munkák, közlésre alkalmas dolgozatok kerültek bemutatásra olyan tematikus sokszínűségben, amit bármilyen tudományos konferencia megirigyelhet.

Jelentős fejlődést tapasztaltunk a prezentációs képességek vonatkozásában az idővel való gazdálkodás a lényegkiemelés a szakmai felkészültség, és autentikusság terén. A vitázás és érvelés színvonalának emelkedése is arra utalt, hogy növekedett az önálló ötleteket megvalósító egyéni állásfoglalásokat megjelenítő és azokat magabiztosan képviselő prezentációk száma.

A pszichológia terén egyértelműen bizonyított, hogy a TDK mozgalom látens szervező erő a tudós közösségek létrejöttében hiszen a díjak átadásánál tapasztalhattuk, hogy többnyire a korábban díjnyertes „tdkázók” készítették fel az Egerben díjakat átvevő versenyzőket.

A Pszichológia tagozatban 107 prezentációra került sort. 12 különböző intézményből (PTE, DE, ELTE, SZTE, AVKF, NYME, KRE, BME, PPKE, SZIE, EKF, KF). A szervezés az előkészítés és a lebonyolítás vonatkozásában egyaránt példaértékű volt. Igen magas szintű a TDK mozgalom értékeit erősítő konferencián vettünk részt.

Jól vizsgázott az internetes dolgozat értékelő rendszer is.

Dr. Oláh Attila
a Pszichológia Alszekció elnöke

ANDRAGÓGIAI ALSZEKCIÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

A 2013-as év a XXXI. OTDK éve. Az egri Eszterházy Károly Főiskola kiváló szervezéssel és nagy szakértelemmel készítette elő a rendezvényt. Szekciónk sok hallgatóval, számos felsőoktatási intézmény részvételével, jó színvonalú "konferenciát" tartott. A jó előkészítés biztosította az írásbeli munkák viszonylag hibamentes javítását és értékelését. Abban az esetben, amikor nagy volt a bírálók közötti értékelésbeli különbség minden esetben harmadik bírálót kértek fel. Ilyen esetben kialakult az a bírálati mód, amiben a harmadik bírálat mindig magasabb pontértékét biztosított. Ezekben az esetekben a pontok kialakításánál eleve a "keményebb, szigorúbb" pontértékelést lenullázták, így az elvesztette értékét.

A szekció az andragógiai, andragógiai pszichológiai, művelődéstörténeti, és a hagyományos közművelődési dolgozatokat fogadta. Gyakorlatilag közel 80 dolgozat került bemutatásra. A pályázó hallgatók kivétel nélkül szakszerűen használták a projektort, elegáns szóbeli előadásokat produkáltak. Az első konferencianap délutánján még 15 perc volt az előadások ideje, pénteken már a kiírásban feltüntetett 10 percre rövidült az idő. Így, ennek hatására még tömörebb, céltudatosabb, összefogottabb előadásokat hallhattunk.

A szervezők a csoportok összeállításánál igyekeztek figyelembe venni, hogy a dolgozatok konzulensei ne legyenek zsűritagok. Igyekeztük majdnem tökéletesre sikerült, a jó szándék ellenére mégis előfordult, hogy saját intézményének hallgatóját a témavezető zsűrizte. A zsűritag az összeférhetetlenséget nem tette szóvá, a többiek mintha nem vették volna észre, így aztán a jelölt biztosan megszerezte az első helyezést.

Évről évre egyre világosabban látszik, hogy a résztvevők jól megtervezett kutatásokkal, adekvát kutatási módszerekkel viszik végig a kutatómunkájukat. Volt olyan hallgató (ELTE PPK) aki 260 fős mintával és 1000 fős kontrolcsoporttal dolgozott. Ragyogó dolgozata és dialektus nélküli délvidéki gyönyörű beszéde, már-már profi szintű kiváló előadása biztosította számára az első helyezést.

A résztvevő intézmények között már két évvel ezelőtt Kecskeméten is kitűnt, hogy a Szegedi Tudományegyetem jelentős erőfőlényrel érkezett, az akkor elért eredményüket Egerben tovább fejlesztették. A "Közművelődés" szekcióban mindhárom helyezést megszerezték maguknak. A versenyszellem és a győzelmek halmozása érdekében létrejött egy újfajta magatartásminta, kitűnt, hogy a tudományos rendezvényeknél szokatlan "drukkolás - szurkolás" technika alakult ki ugyancsak a előbb említett egyetem hallgatóinál, ők csoportban szekcióról szekcióra járva tapsolóbrigádként és kurjongatóként értékelték az amúgy tényleg jó teljesítményt nyújtó hallgatótársaikat.

Összefoglalva: sokadik OTDK résztvevőként megállapítottam, hogy az idei seregszemle úgy szervezésben, mint színvonalban meghaladta a korábbiakat. Nagy örömmre szolgált, hogy az andragógia, a nem túl idős és nem túl erős tudomány minden két évben látható módon eredményesebb és jelentősebb tudománnyá válik, talán előbb utóbb felzárkózik a társtudományokhoz. A mostani fiatal "kutatók" és előadók egy két év múlva valódi tudósokká válhatnak. Örülnék, ha így lenne.

Dr. Koltai Dénes
az Andragógiai Alszekció elnöke

KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ALSZEKCIÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

1. Fontosabb adatok a konferenciáról

A Könyvtártudományi Alszekció négy tagozatában 34 dolgozatot mutattak be. Ez a szám folyamatos fejlődést mutat az elmúlt pár évben. A hallgatók 8 felsőoktatási intézményből érkeztek, ezzel is példázva a küldő intézményekben folyó értékes munkát. Külön is kiemelendő az Eszterházy Károly Főiskola hallgatóinak magas részvételi aránya (12 dolgozat) és Verók Attila témavezetői és oktatói munkája. Magas számban voltak jelen a Pécsi Tudományegyetem, valamint az ELTE megfelelő tanszékeinek fiataljai. A díjak és különdíjak öt intézmény hallgatói között oszlanak meg.

2. A lebonyolítással kapcsolatos szervezési, módszertani tanulságok összefoglalása

A bemutatók ideális körülmények között, megfelelő infrastrukturális feltételek mellett zajlottak, ezzel is biztosítva a zökkenőmentes előadásokat. A könyvtári környezet kitűnő körülményeket jelentett az előadások lebonyolításához, s segítette a szekció barátságos légkörének megteremtését. A megadott időkeretet a hallgatók jól kihasználták, s a dolgozatokkal kapcsolatos kérdések megválaszolására is elegendő idő jutott.

A zsűri segítő és inspiráló légkörrel igyekezett támogatni a hallgatók munkáját. A bemutatók után gyakran élénk vita bontakozott ki, de ezek az elméletibb kérdéseket boncolgató dolgozatok esetében természetesen kisebb mértékűek voltak. A beszélgetések segítettek árnyalni a hallgatóról kialakult véleményt, és egyben rámutattak az előadó vitakészségére, magabiztos szakmai tudására is.

3. A konferencia rövid szakmai értékelése

A tagozatban bemutatott dolgozatok színvonala megfelelt az OTDK hagyományainak. A tudományos jelleg dominált, a hallgatók igyekezete, vállalkozó kedve biztató a jövőre nézve. A dolgozatok mögött többnyire komoly, az életkori sajátosságoknak megfelelő tudományos teljesítmény áll. Mind elméleti, mind gyakorlati problémák megoldására irányuló kutatások összegzésével találkozhattunk a témák között. A klasszikus történeti kérdések mellett, az elektronikus világ problémái, a könyvtári munka pszichológiai, pedagógiai és szociológiai vetületei is megjelentek. A tematikai megoszlás újszerűsége, hogy a formai és tartalmi feltárással foglalkozó írások nagy számban fordultak elő. A történeti feldolgozások általában forrásfeltáráson alapultak.

Külön kiemelhetjük az osztályozás és bibliográfiai leírás legújabb elméleti törekvéseiről és a szabványosítás megújulásáról számot adó, ill. ebbe a kutatási irányba illeszkedő munkák jelentékeny számát. Egészen unikális jellegű dolgozatok és bemutatók is születtek. Az alszekcióban külön irányt képviseltek az informatikai megoldásokat kínáló kutatások.

Az előadások színvonala változó, de mindenütt érezhető volt a komoly felkészültség és elhivatottság. A zsűri időnként érezte a gyakorlat, ill. a mindennapi könyvtári élet ismeretének a hiányát, a módszertani egyenetlenséget, olykor a bizonytalan terminológiahasználatot, ill. az árnyaltság hiányát.

Előadásokban megmutatkozott az IKT műveltség terjedése, melyet a szemléltető eszközök magabiztos használata is tükrözött.

A zsűri megállapíthatta, hogy a hallgatók szakmai kompetenciája legtöbbször kimagasló kommunikációs és vitakészséggel párosult, mely határozottan biztató a jövő tudományos utánpótlását tekintve.

Barátné dr.Hajdu Ágnes
a Könyvtártudományi Alszekció elnöke